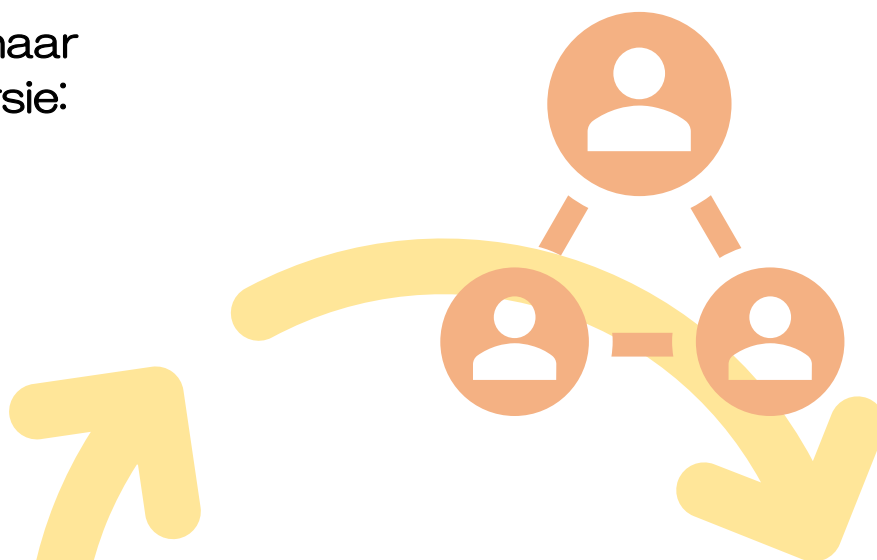

QR-code naar
digitale versie:

Het draaiboek voor ouderfeedback

Ouderfeedbacktools over de Onderwijskwaliteit van de basis- en secundaire school

INCLUSIEF
stappenplan + materiaal

Auteurs:
Berloo J.
De Cooman R.
De Roeck K.
Luyts S.
Vanhole E.
Van Rompaey B.

In het kader van een interdisciplinair
project aan **Universiteit Antwerpen**
voor **Katholiek Onderwijs Vlaanderen**

2019-2020

1 Inhoudstafel

1	Inhoudstafel.....	2
2	Voorstelling van het draaiboek.....	3
3	Gebruiksvriendelijkheid.....	5
DEEL 1.....		7
4	Pre-analyse: waarover krijgen we wel/geen feedback van ouders?.....	7
4.1	Een open analyse - het gekleurde prioriteitenmuurtje.....	7
4.2	Een gesloten analyse- online vragenlijst.....	9
5	Overzicht ouderfeedbacktools.....	10
DEEL 2.....		13
6	Uitwerking van kwalitatieve ouderfeedbacktools.....	13
6.1	De lege stoel.....	13
6.2	Focusgroep.....	16
6.3	Kaartcarrousel.....	19
6.4	Prioriteitenmuurtje.....	23
6.5	Positieve puntenpiramide.....	27
6.6	Gekleurde kaarten.....	31
6.7	Het verbeterbord.....	35
6.8	De idee ë nbus.....	39
6.9	De digitale enqu ê te.....	41
7	Nawoord.....	42
8	Bijlagen.....	43
8.1	Bijlage 1 - De vragenlijst (voor het schoolteam).....	43
8.2	Bijlage 2 - Stellingen (voor ouders).....	45
9	Referentielijst.....	48

2 Voorstelling van het draaiboek

Beste lezer

Welkom in ons draaiboek! We nemen u graag mee op pad om u meer informatie te verschaffen over het verzamelen van ouderfeedback via de onderstaande feedbacktools. Wij zijn zes studenten van de Universiteit Antwerpen en volgen de master opleidings- en onderwijswetenschappen. In het kader van ons Interdisciplinair project hebben wij dit draaiboek uitgewerkt.

In het draaiboek worden enkele feedbacktools voorgesteld die gebruikt kunnen worden om ouderfeedback te verzamelen. Het is aangeraden om eerst aan de slag te gaan met een kwantitatieve of kwalitatieve pre-analyse afhankelijk van de prioriteit en voorkeur van de school. Vanuit de resultaten van deze pre-analyse bepaalt het schoolteam de items waaraan ze wil werken. De items zijn gebaseerd op het Referentiekader Onderwijskwaliteit. Meer info hierover is op de volgende website te vinden: <http://mijnschoolisok.be/>. In voorliggend draaiboek vindt de school feedbacktools die ze best kan inzetten om feedback van ouders over de vastgelegde items te verzamelen. De werking en opzet van deze pre-analyse vindt u in **het eerste deel** van dit draaiboek terug.

In **het tweede deel** vindt u aansluitend één kwantitatieve feedbacktool en enkele **kwalitatieve feedbacktools** terug waarmee er telkens ingespeeld wordt op de drempels die ouders ervaren bij participatie. De eerste twee feedbacktools, de lege stoel en de focusgroep, zijn feedbacktools om zoveel mogelijk ouders te bereiken bij het vragen naar feedback. De vier laatste feedbacktools zijn feedbacktools om op een creatieve manier effectief feedback bij ouders te verzamelen. De feedbacktools kunnen ertoe bijdragen deze drempels te overwinnen om een zo breed mogelijke feedbackverzameling als school na te streven. Bij elke feedbacktool geven we aan welke twee drempels hiermee het beste te overwinnen zijn, dit sluit niet uit dat ook andere drempels erbij betrokken kunnen worden. De drempels bestaan als voorwaarden voor ouderparticipatie en worden als volgt omschreven: (wilt u de wetenschappelijke redenering achter de drempels kunt u altijd terecht bij ons).

De informatiedrempel

De hindernis die ouders ervaren rond de begrijpelijkheid van de informatie. Dit zorgt ervoor dat sommige ouders minder bereikt worden. De taal, de communicatiemiddelen en het tijdstip waarop berichten worden verstuurd kunnen daarbij moeilijkheden opleveren.

De praktische drempel

Sommige ouders kunnen zich niet vaak vrijmaken voor activiteiten die scholen organiseren. Ouders kunnen zo bijvoorbeeld niet deelnemen aan georganiseerde activiteiten om feedback te verzamelen omwille van het werk of externe activiteiten. Dit zorgt ervoor dat ouders niet volwaardig kunnen participeren aan het schoolgebeuren.

De culturele drempel

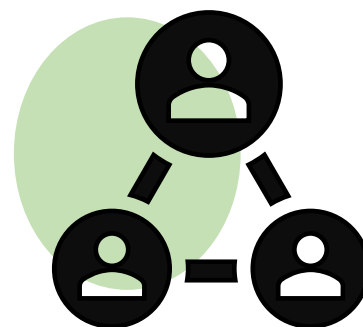

Ouders die zich in een kwetsbare situatie bevinden, zetten niet altijd even makkelijk de stap naar school. Ouders kunnen weinig ervaring hebben met het onderwijssysteem. Daarnaast kunnen ze ook andere gewoonten en gebruiken hebben die weinig gemeenschap vertonen met die van de school.

De psychologische drempel

Percepties van het eigen functioneren zijn niet altijd gemakkelijk te herkennen of te doorbreken. Het is belangrijk dat de school hiervan bewust is. Sommige ouders stellen zich de vraag of ze bijvoorbeeld niet te veel opvallen. Ze vragen zich ook af wat er van hen verwacht wordt, of ze kunnen voldoen aan alle verwachtingen en wat de leerkracht van hen denkt als ouder.

Om u als school extra mogelijkheden aan te bieden om de **culturele drempel** te overwinnen en op die manier een breed publiek aan ouders te bereiken, omschrijven we bij elke feedbacktool de mogelijke **inzetmomenten**. Deze inzetmomenten geven u een beeld van wanneer en op welke manier de feedbacktools op een zo laagdrempelig mogelijke manier kunnen ingezet worden. De toelichting bij deze feedbacktools kan u vinden bij het onderdeel **gebruiksvriendelijkheid**. Met de feedbacktools willen we ook inspelen op het partnerschap tussen de drie belangrijkste actoren die in **het partnerschapsmodel** van De Mets (2013) voorkomen: ouders, leerkrachten en leerlingen. In het partnerschapsmodel luisteren de drie partners naar elkaar, leren ze van elkaar en geven ze wederzijds vertrouwen. Er wordt onderhandeld door het maken van goede afspraken. Op die manier worden de **informatie en culturele drempel** verlaagd. De verwachtingen expliciet maken zorgt ervoor dat het partnerschap rijker wordt. Omdat het waarden- en normenpatroon van de ouders niet altijd overeenkomt met dat van de school is het daarom van cruciaal belang dat er over het partnerschap goed nagedacht wordt (De Mets, 2013).

Aan de hand van de instrumenten in dit draaiboek kan uw school op een kwalitatieve manier feedback van ouders over de school met betrekking tot de items van het Referentiekader Onderwijskwaliteit verzamelen. Bij het geven van feedback zullen ouders zich kunnen inspireren op de eigen ervaringen en op wat hun kind beleeft op de school. Elke feedbacktool wordt in dit draaiboek beschreven aan de hand van enkele randvoorwaarden: omschrijving van de feedbacktool, voorwaarden voor ouderparticipatie, tijdsverdeling, inzetbaarheid, voorbereiding, een uitgewerkt voorbeeld en de na te streven doelstellingen van het Referentiekader Onderwijskwaliteit. Een **handig overzicht** vindt u vanaf pagina 12.

Succes met de uitwerking van de feedbacktools in de eigen schoolcontext.

Alvast veel leesplezier!

3 Gebruiksvriendelijkheid

Om de gebruiksvriendelijkheid van dit draaiboek te garanderen wordt er bij de verschillende feedbacktools gebruik gemaakt van symbolen. Hieronder vindt u de betekenis bij de verschillende iconen terug.

Drempels:		Deze feedbacktool speelt in op de informatiedrempel die ouders kunnen ervaren.
		Deze feedbacktool speelt in op de praktische drempels die ouders kunnen ervaren.
		Deze feedbacktool speelt in op de culturele drempel die ouders kunnen ervaren.
		Deze feedbacktool speelt in op de psychologische drempel die ouders kunnen ervaren.

Tijds- intensiteit:		Deze feedbacktool neemt weinig tijd in beslag. < 15 min.
		Deze feedbacktool neemt een gemiddelde tijd in beslag. < 30 min.
		Deze feedbacktool neemt veel tijd in beslag. > 60 min.

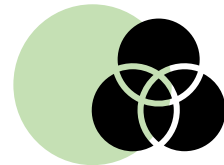
Inzetmomenten	Icoon	Korte omschrijving
Huisbezoek		Wanneer een lid van het schoolteam aan huis komt kan een feedbacktool ingezet worden om ouderfeedback te verzamelen.
Schoolpoortcontact		Wanneer de ouder de leerling komt ophalen of afzetten van/ aan de school kan een feedbacktool ingezet worden om ouderfeedback te verzamelen. Dit moment biedt de kans om op een snelle manier over het schoolgebeuren te praten.
Één-op-één gesprekken		Wanneer de ouder naar school komt om met de leerkracht in interactie te gaan, kan een feedbacktool ingezet worden om ouderfeedback te verzamelen (bv. het oudercontact).
Ouderoverleg		Deze omvatten alle momenten waarbij ouders in groep naar school komen met als doel in overleg te gaan of informatie te verzamelen over het schoolgebeuren (bv. de ouderraad, een infoavond, een opendag).
Schoolevenementen		Tijdens deze momenten krijgen leden van het schoolteam en ouders op een laagdrempelige manier de kans om van gedachten te wisselen over het klas- en schoolgebeuren. Ze bieden tevens de kans om een feedbacktool in te zetten. Zo kan er bijvoorbeeld een ladies night (voor alle mama's), een buurtwandeling (voor alle papa's), een feedbackcafé of koffiemoment, een kerst- of schoolfeest georganiseerd worden door de school.
Digitaal		Dit icoon betekent dat de feedbacktool ook digitaal inzetbaar is. Het is aan de gebruiker om het materiaal te digitaliseren om zo de feedbacktool op afstand in te zetten.

DEEL 1

4 Pre-analyse: waarover krijgen we wel/geen feedback van ouders?

Het schoolteam kan een pre-analyse uitvoeren waarbij men reflecteert over 'de items van het OK waarover de school al dan niet feedback ontvangt van ouders'. In dit draaiboek vindt u zowel een open als een gesloten methode om deze pre-analyse uit te voeren. Bij de open methode reflecteren leden van het schoolteam door met elkaar in gesprek te gaan. De gesloten methode vertrekt van een online vragenlijst, die elk lid van het schoolteam individueel invult.

4.1 Een open analyse – het gekleurde prioriteitenmuurtje

4.1.1 Omschrijving van de methode

Het gekleurde prioriteitenmuurtje is een kwalitatieve aanpak om de blinde vlek van scholen met betrekking tot hun onderwijskwaliteit zichtbaar te maken. Het idee is ontstaan uit de combinatie van twee bestaande feedbacktools die ook in het draaiboek terug te vinden zijn, namelijk het prioriteitenmuurtje en gekleurde kaarten. Aan een kernteam van de school wordt gevraagd om te reflecteren over de verschillende items van het OK met als bedoeling na te gaan of ouders hierover feedback geven. Deze items vindt men terug in het Referentiekader Onderwijskwaliteit. Het schoolteam maakt een keuze van items uit het OK die zij wensen op te nemen in de activiteit, wenselijk zijn dat degene waarvan ze weinig feedback krijgen van ouders. Elk item wordt genoteerd bovenaan op een gekleurd blad, dit wil dus zeggen dat elk item een andere kleur krijgt. Op elk blad schrijft het schoolteam een antwoord neer op volgende vragen:

- Via welk kanaal heeft het schoolteam feedback verkregen over dit specifiek item van het OK van ouders?
- Waarover ging de feedback?
- Kan het schoolteam zich vinden in deze feedback? Waarom wel/ niet?
- Wat zijn werkpunten voor de school op basis van de feedback?
- Hoe belangrijk zijn deze werkpunten op een schaal van 1 tot 5?

Het gekleurde prioriteitenmuurtje is een efficiënte manier om te reflecteren over de items waarover ouders al dan niet feedback geven met betrekking tot de onderwijskwaliteit van een school. De directie kan een kernteam samenstellen zodat gestreefd wordt naar een rijke variatie in antwoorden. Daarbij is het belangrijk om personen voor dit team te selecteren die op een andere manier in verbinding staan met ouders (bv. een leerlingbegeleider, leerkrachten, graadcoördinatoren, een lid van de ouderraad, ...).

4.1.2 Tijdintensiteit

4.1.3 Voorbereiding

De voorbereiding vergt de nodige aandacht. U moet bepalen welke items u graag wil bevragen. De deelnemers in het kernteam worden bepaald, de geselecteerde items uit het OK worden bovenaan het gekleurde blad genoteerd, de vragen kunnen eventueel ook neergeschreven worden.

4.1.4 Verwerking resultaten reflectie

Het schoolteam bekijkt het draaiboek en selecteert een feedbacktool/ instrument dat past bij de werkpunten die genoteerd werden op het blad, deze feedbacktool wordt ook onderaan het blad genoteerd. Vervolgens worden alle gekleurde bladen/ items gerangschikt op volgorde van belangrijkheid. Vooraan ligt het item waar het schoolteam het meest moet aan werken op basis van de feedback van ouders, achteraan het item dat het minst dringend is. Aan de hand van deze aanpak krijgt het schoolteam zicht op de blinde vlek van hun onderwijskwaliteit, kiest de school voor een feedbacktool/ instrument dat concreet bij de werkpunten van het specifiek OK item past en krijgt de school meer informatie over hun feedbackverzameling bij ouders.

4.2 Een gesloten analyse- online vragenlijst

4.2.1 Omschrijving van de methode

De vragenlijst is een eerste stap om de juiste feedback te verzamelen. Met deze vragenlijst is het de bedoeling dat de school zicht krijgt over welke items ze reeds feedback ontvangen van ouders en over welke items nog niet. We hebben gekozen om een deel van de items uit het Referentiekader Onderwijskwaliteit (i.e. 'ontwikkeling stimuleren') uitgebreid uit te werken. Deze vragenlijst wordt door het schoolteam (of deel van het schoolteam) online ingevuld. De school moet niet de volledige vragenlijst gebruiken, afhankelijk van de focus uit het OK selecteert iedere school de overeenkomstige items van de vragenlijst. De vragenlijst vindt u in bijlage 1.

4.2.2 Tijdsintensiteit

4.2.3 Voorbereiding

Het is de bedoeling dat elke school deze vragenlijst kopieert in bijvoorbeeld Google formulieren.

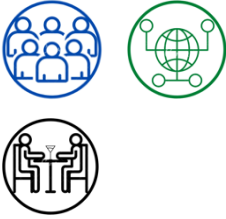

4.2.4 Verwerking resultaten vragenlijst

Deze vragenlijst geeft een duidelijk beeld (vb. grafiek via Google Forms) van welke items van het OK de school nog geen feedback krijgt van ouders. Wanneer deze items duidelijk zijn, kan de school vervolgens bepalen, aan de hand van de feedbacktools in het draaiboek, hoe zij de nodige en ontbrekende feedback gaan verzamelen.

5 Overzicht ouderfeedbacktools

	De lege stoel	Focusgroep	Kaartcarrousel	Prioriteitenmuurtje	Positieve puntenpiramide	Gekleurde kaarten
Omschrijving	Door een lege stoel te voorzien bij de vergadering van de ouderwerking wordt er plaatsgemaakt voor ouders die moeilijk te bereiken zijn of die zelf de stap naar ouderwerking niet durven of kunnen zetten.	In een focusgroep kan u met ouders op een informele manier in gesprek gaan over een bepaald onderwerp of thema, in dit geval de onderwijskwaliteit van de school. Dit kan gebeuren op basis van anekdotes, argumenten, vragen ter verduidelijking en dergelijke meer.	Iedere ouder krijgt een kaart met daarop een onderwerp. Er wordt gevraagd om bevindingen te noteren over een bepaald topic uit het Referentiekader Onderwijskwaliteit. Nadien wordt de kaart doorgegeven aan de rechterbuur en ontvangt u een kaart van de linkerbuur. Vervolgens schrijven ouders commentaar bij de initiële reactie op het topic.	Bij deze methode worden ouders individueel bevraagd om positief/ negatief te reflecteren over de kwaliteit van de school. Aan de ouders wordt gevraagd wat er goed/ slecht gaat over een bepaald item van het OK. Deze elementen moeten de ouders vervolgens rangschikken van meest dringend naar minst dringend. Nadien worden deze elementen besproken in groep.	Bij deze methode vraagt men aan de respondenten om te reflecteren over één of meerdere thema's/ topics OK. Hun bevindingen worden weergegeven in de vorm van een piramide. Bovenaan de piramide bevinden zich de elementen waar de ouders het meeste belang aan hechten, onderaan de piramide waar ze het minste belang aan hechten.	De ouders krijgen elk een aantal gekleurde kaarten, elke kleur staat voor een ander thema. Als respondent krijgt u de taak om op elke kaart iets positiefs, iets negatiefs en een wens tot verbetering te noteren. Vervolgens worden alle kaarten verzameld en zitten de deelnemers in groepjes samen om de kaarten te bespreken en in gesprek te gaan over de onderwerpen.
Drempels						

Tijdsintensiteit		 	 	 	 	
Inzetbaarheid	 	 	 	 	 	
Vorbereiding	Opstellen van empathische vragen	Vorbereiden van een gespreksleidraad en bepalen van topics	Bepalen welke topics OK besproken wensen te worden	Bepalen welke topics OK besproken wensen te worden + vragen/stellingen	Bepalen welke topics OK besproken wensen te worden	Bepalen en uitwerken van topics OK die wensen besproken te worden
Uitgewerkt item Referentiekader Onderwijskwaliteit	V2: Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.	B2: Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.	O3: Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.	V1: Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.	B2: Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.	V4: Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.

	Het verbeterbord	De ideeënbus	De digitale enquête
Omschrijving	Op een centrale plaats in de school kunnen ouders uitgenodigd worden hun 'verbeterideeën' te noteren op een whiteboard of prikbord.	Op een centrale plaats in de school of aan de schoolpoort kunnen ouders hun ideeën kwijt in de ideeënbus.	Via een digitale enquête kan een grote groep ouders op een anonieme manier feedback geven over de onderwijskwaliteit van de school via stellingen.
Drempels			
Tijdsintensiteit			
Inzetbaarheid			
Vorbereiding	Thema bepalen en ouders uitnodigen	Wekelijks/ maandelijks thema bepalen	Kopiëren van stellingen (bijlage 2)
Uitgewerkt item Referentiekader Onderwijskwaliteit	V4: Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.	V3: De leer- en leefomgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.	Alle items

DEEL 2

6 Uitwerking van kwalitatieve ouderfeedbacktools

6.1 De lege stoel

6.1.1 Omschrijving van de feedbacktool

De lege stoel is een feedbacktool die streeft naar een inclusieve aanpak, namelijk dat alle ouders mee school maken. Deze feedbacktool doet ouders in de ouderwerking nadenken in het belang van alle ouders. Het lijkt vanzelfsprekend dat de ouderwerking een afspiegeling is van de aanwezige diversiteit bij ouders maar dit is niet altijd het geval. Door een lege stoel te voorzien bij een vergadering of activiteit van de ouderwerking wordt er plaatsgemaakt voor ouders die moeilijk te bereiken zijn of die zelf de stap naar ouderwerking niet durven of kunnen zetten. Deze stoel kan leeg blijven zodat het ouderteam rekening kan houden met een denkbeeldige ouder of er kan ook elke vergadering een andere ouder, die geen vast lid is van de ouderwerking, uitgenodigd worden om de stoel éénmalig in te nemen (GO! Ouders, Koogo, VCOV, 2019).

De methodiek gaat als volgt: leden van de ouderwerking denken na over bepaalde vragen die een beeld geven van ouders die niet deelnemen aan de ouderwerking en dus bij wijze van spreken op de lege stoel zouden horen te zitten. De vragen worden eerst in groep verzameld om er daarna individueel over na te denken. De antwoorden worden vervolgens gedeeld met de hele groep. Het is daarbij de bedoeling om eventueel een ouder uit te nodigen met een bepaald profiel of om bewust na te denken over de te zetten stappen en de te nemen beslissingen in het belang van het bereiken en vertegenwoordigen van alle ouders (GO! Ouders, Koogo, VCOV, 2019).

6.1.2 Tijdsintensiteit

6.1.3 Inzetbaarheid

6.1.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de praktische drempels die ouders kunnen ervaren doordat sommigen zich niet vaak kunnen vrijmaken voor activiteiten die scholen organiseren. De lege stoel maakt het mogelijk dat de ouder niet op school aanwezig hoeft te zijn of dat dit slechts éénmalig is.
	Deze feedbacktool speelt in op de culturele drempel die ouders kunnen ervaren doordat ze de stap naar school niet hoeven te zetten of slechts éénmalig op een heel laagdrempelige manier. De ouder wordt omringt door alle andere ouders en hoeft zich dus niet ongemakkelijk te voelen. De leerling kan ingezet worden om hiertoe bij te dragen (zie partnerschapsmodel).

6.1.5 Voorbereiding

Vooraf: De voorbereiding vraagt nagenoeg geen tijd, omdat het denkproces voornamelijk plaatsvindt tijdens de vergadering. Men kan kort al even nadenken over welk profiel van ouder er niet aanwezig is in de huidige vergadering of welk profiel er interessante informatie zou kunnen verschaffen. Daarna dient men een lege stoel aan de vergadertafel te zetten en tijdens het vergaderen rekening houden met de ouder die niet aanwezig kan zijn.

Enkele voorbeeldvragen die als voorbereiding op de vergadering gesteld kunnen worden zijn:

- Zijn we voltallig? Welke ouders zijn hier niet aanwezig? Hoe zou dit komen?
- Hoe kunnen we hiermee rekening houden in deze groep?
- Wie zit er niet in onze ouderwerking?
- Welke 'stem' horen we niet?
- Hoe kunnen we de stem van de ouder op de lege stoel wel horen?
- Wie kan ons helpen bij onze organisatie, zonder mee te moeten vergaderen?

Tijdens: Het neemt maar een beperkte tijd in beslag om na te denken over en rekening te houden met een afwezige ouder. Het vraagt echter wel enige inspanning en inlevingsvermogen om gedurende de duurtijd van de bijeenkomst stil te staan bij de ouder die op de lege stoel zit. Indien de ouder wel aanwezig is, neemt het ook slechts beperkte tijd in om naar deze specifieke gast te luisteren.

Na: Deze methodiek wordt voornamelijk ingezet tijdens de bijeenkomst. Naargelang het onderwerp kan het wel mogelijk zijn dat er verwerking nodig is van de verkregen gegevens. Er kan bijvoorbeeld nagedacht worden over hoe de afwezige ouder bereikt kan worden.

6.1.6 Uitgewerkt voorbeeld

Het lijkt ons interessant om met de lege stoel bepaalde onderwerpen bespreekbaar te maken. We kiezen hier voor het onderstaande item uit het Referentiekader Onderwijskwaliteit omdat het niet altijd eenvoudig is informatie te verkrijgen van ouders uit alle culturen. Met de lege stoel kan er met het profiel van een ouder uit een 'ander milieu' rekening gehouden worden. Tijdens een ouderraad, vergadering of ander overlegmoment op school moeten de aanwezigen hier wel relevante informatie over hebben.

V2 Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.

1. Ik ben tevreden met de manier waarop de school omgaat met leerlingen en ouders uit een andere cultuur.
2. Ik ervaar dat de leerkrachten met een open blik omgaan met de verscheidenheid van leerlingen.
3. Ik kan met al mijn vragen terecht bij de school.

Men kan dit item tijdens de ouderraad even aanhalen en bovenstaande stellingen bespreken, rekening houdend met de ouder die op de lege stoel hoort te zitten. Voorafgaand werden de vragen zoals beschreven onder de titel 'voorbereiding' beantwoord om een bepaald profiel van ouder op de lege stoel te zetten en hier rekening mee te houden tijdens het beantwoorden van de stellingen.

6.2 Focusgroep

6.2.1 Omschrijving van de feedbacktool

In een focusgroep kan u met ouders op een informele manier in gesprek gaan over een bepaald onderwerp of thema, in dit geval de onderwijskwaliteit van uw school. Het is belangrijk om het doel van het gesprek/het gespreksonderwerp goed te omschrijven en af te bakenen. Geef tijdens de inleiding van het gesprek aan wat u precies wil te weten komen en waarom. Probeer een ontspannen sfeer te creëren om zo op interactieve wijze in gesprek te gaan met ouders waarbij alle deelnemers aan bod kunnen komen. De perceptie en mening van elke deelnemer is daarbij van belang. Deze werkvorm kan aanleiding geven tot een gevarieerde vorm van communicatie zoals: anekdotes, argumenten, vragen ter verduidelijking en dergelijke meer. Het gesprek wordt best in goede banen geleid door een ervaren moderator. Een focusgroep werkt het best met 6 tot 12 deelnemers. Dit in functie van een gemakkelijk en vlot verloop van het gesprek (GO!-Onderwijskwaliteit, 2014). Een focusgroep kan zeer veel nuttige informatie opleveren waardoor het analyseren van de verzamelde gegevens tijd vraagt.

6.2.2 Tijdsintensiteit

6.2.3 Inzetbaarheid

6.2.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de informatiedrempel die ouders kunnen ervaren. Het gesprek geeft ouders de kans om vragen ter verduidelijking te stellen wanneer ze bepaalde termen niet begrijpen. Daarnaast gebeurt de communicatie op een informele manier wat het toegankelijk maakt om in gesprek te gaan met elkaar.
	Deze feedbacktool speelt in op de culturele drempel die ouders kunnen ervaren door duidelijk te maken dat iedereen welkom is en er een informele gemoedelijke sfeer is waar iedereen zichzelf mag zijn om op zijn/haar manier feedback te geven via leuke anekdotes, argumenten, etc. Opnieuw kan het partnerschapsmodel hier van toepassing zijn om de communicatie te optimaliseren.

6.2.5 Voorbereiding

Vooraf:

Bepaal het exacte doel van het gesprek. Wat wil u te weten komen en waarom. In functie van een vlot verloop van het gesprek is het aangewezen te zorgen voor een leidraad met stellingen/vragen die gesteld kunnen worden tijdens het gesprek. In dit kader zou het gaan om vragen omtrent de onderwijskwaliteit van jouw school. Bij het opstellen van de vragen/stellingen is het van belang goed voor ogen te houden wat u precies wil te weten komen en waarom. De juiste vragen brengen de gezochte info naar boven. Start uw gesprek steeds met een aantal eenvoudige, open vragen om de ouders mee te nemen in uw verhaal. Op die manier voelt de ouder dat hij over het onderwerp iets te zeggen heeft en is hij onmiddellijk betrokken bij het gebeuren. De rol van de moderator vraagt enige voorbereiding wat betreft het leiden van het gesprek en het vlotte verloop ervan. U dient er als moderator op voorbereid te zijn dat er in dit type gesprek verschillende meningen naar voren kunnen komen en dat het wel eens nodig kan zijn om hierin tussen te komen om het gesprek in de gewenste richting te leiden. Een leerkracht kan tijdens het gesprek staakwoorden op een bord schrijven om het gesprek te ondersteunen. Besteed ook aandacht aan het selecteren van de ouders. Ga op zoek naar ouders die hun mening willen geven over uw onderwerp. Om de verkregen gegevens nadien te kunnen gebruiken, dient u te zorgen voor een manier van verslag nemen van het gesprek. Een digitale optie zoals bijvoorbeeld een geluidsopname kan hier een oplossing bieden aangezien er diverse partijen tegelijk aan het woord zullen zijn. Ongeacht het feit of u de gegevens schriftelijk dan wel digitaal verzamelt, is het wel noodzakelijk om de ouders schriftelijk toestemming te vragen. Geef hierbij zeker aan dat de gegevens anoniem verwerkt zullen worden door de school en dat er geen foute antwoorden mogelijk zijn.

Tijdens: De duurtijd is afhankelijk van de vooraf bepaalde richttijd en de inbreng van de ouders. Zorg als moderator dat u in de inleiding van het gesprek duidelijk maakt wat u te weten wil komen en waarom. Zorg voor een ontspannen sfeer en vraag elke ouder om zich even kort voor te stellen. Het gebruik van naamkaartjes wanneer u elkaar niet kent vergemakkelijkt het aanspreken. Tijdens dit moment wordt er op een relatief snelle manier heel wat informatie verzameld aangezien verschillende partijen de kans krijgen hun meningen en inzichten te delen met de groep.

Na: Vanwege de grote hoeveelheid verkregen informatie kan de verwerkingstijd oplopen. Achteraf kunnen er dan acties aan gekoppeld worden. Het is van belang dat de deelnemers achteraf ook feedback krijgen. Wil u hen betrekken bij het schoolgebeuren dan moet u hen informeren over wat u precies met de gegevens gaat doen of tot welke acties het gesprek eventueel al geleid heeft.

6.2.6 Uitgewerkt voorbeeld

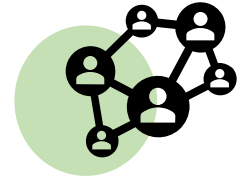
In dit voorbeeld willen we u enkele vragen voorleggen die u kan hanteren wanneer u het volgende item van het OK-kader wenst te bevragen:

B2 Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

1. Ik vind dat de school veel acties onderneemt rond gezondheidszorg.
2. Ik vind het heel goed dat de school bewegingsmogelijkheden aanbiedt aan de leerlingen (tijdens en na de schooluren).
3. Ik ben tevreden over de begeleiding bij de overgang van kleuter naar lager en van lager naar secundair onderwijs.
4. Ik ervaar het inzetten op het zich goed voelen van de kinderen op school als positief.

Deze vragen kunnen richting geven aan het gesprek, maar dienen daarom niet exclusief gebruikt te worden. De antwoorden van de ouders zullen u mogelijk in een andere, meer verdiepende manier van vraagstelling sturen. Wanneer er te ver van het onderwerp afgeweken wordt, kan deze leidraad u weer in de juiste richting brengen.

6.3 Kaartcarroussel

6.3.1 Omschrijving van de feedbacktool

Iedere ouder of groepje van ouders krijgt een kaart met daarop een stelling gerelateerd aan een item uit het Referentiekader Onderwijskwaliteit. Er wordt gevraagd aan de ouders om bevindingen te noteren over een vooraf bepaald item. Nadien wordt de kaart aan de hand van een doorschuifstelsel doorgegeven aan de rechterbuur. De daaropvolgende opdracht luidt: schrijf commentaar bij de initiële reactie op de gegeven stelling. Zo schrijven alle ouders bij iedere stelling hun reactie en commentaar. Als laatste volgt er een groepsbespreking. Tijdens de groepsbespreking worden de bevindingen van de ouders met elkaar besproken (Vanhoof & Van Petegem, 2017).

6.3.2 Tijdsintensiteit

6.3.3 Inzetbaarheid

6.3.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de informatiedrempel die ouders kunnen ervaren door informatie op een laagdrempelige manier over te brengen. Ouders brengen de informatie zelf aan wat het toegankelijk maakt om erop te reageren.
	De psychologische drempel wordt doorbroken doordat de feedbacktool de ouders in kleine groep laat reflecteren over een specifiek item en naar een reactie hierop te vragen. Ze hoeven zich hierbij geen zorgen te maken dat ze niet voldoen aan verwachtingen want de feedbacktool geeft duidelijke opdrachten waarin vrij commentaar gegeven mag worden.

6.3.5 Voorbereiding

Vooraf: Op voorhand bepaalt u welk(e) item(s) uit het Referentiekader Onderwijskwaliteit u wenst te bespreken. U noteert per blad papier 1 stelling die dit item ondersteunt en u herhaalt dit voor elke stelling die u wenst te bespreken. U laat dit papier rondgaan zodat elke ouder de kans krijgt om reacties te noteren per stelling. Het is belangrijk ouders tijdig op de hoogte te brengen van deze bijeenkomst zodat ze voldoende tijd hebben om deze te kunnen inplannen. U dient als school op voorhand te bepalen hoeveel tijd u aan deze methodiek wenst en kan besteden. Deze richttijd geeft u ook door aan de ouders. Het item uit het OK- kader dat u wenst te behandelen kan hierbij richtinggevend zijn.

Tijdens: De duurtijd van dit moment is afhankelijk van de tijd die u als school had vooropgesteld en het aantal items dat u wenst te bespreken.

Na: De verkregen gegevens dienen achteraf in schoolverband besproken te worden. Afhankelijk van de uitkomst van deze bespreking is het mogelijk dat er acties aan gekoppeld worden. De duurtijd en planning hiervan is afhankelijk van de uitgestippelde acties.

6.3.6 Uitgewerkt voorbeeld

In dit uitgewerkt voorbeeld stellen wij voor dat rond het item 'O3 Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens' uit het OK-kader gewerkt wordt. Op elk blad schrijven we 1 stelling en dit herhalen we voor alle onderstaande stellingen.

O3 Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.

1. Ik vind dat leerlingen voldoende betrokken worden bij hun evaluatie.
2. Ik ben tevreden over de inspanningen die de school doet om de leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen.
3. Ik ben tevreden over de manier waarop de school de leerlingen opvolgt.

Elke ouder, in dit geval een groepje van 5 ouders, krijgt een stelling waarbij hij/zij zijn/haar reactie schrijft. Elk blad papier wordt nadien doorgegeven en opnieuw worden reacties neergeschreven. Dit gaat zo door tot het schoolteam beslist dat er genoeg reacties neergeschreven zijn. Nadien vindt het groeps gesprek plaats waarbij het schoolteam de stellingen erbij neemt en de neergeschreven reacties overloopt.

6.3.7 Stappenplan

Stap 1: Leg het onderwerp dat u graag wenst te bespreken aan de ouders voor.

Vandaag wil ik het graag met jullie hebben over de manier waarop wij als school omgaan met feedback- en evaluatiegegevens om het leerproces van uw kind vorm te geven.

Stap 2: Leg de werking van de kaartcarrousel aan de ouders uit.

Beste ouders,

Zo meteen mogen jullie in groepjes van ongeveer 5 personen gaan samen zitten. Elke groep krijgt van mij een blad papier waarop 1 stelling geschreven staat. Jullie krijgen dan 10 minuten de tijd om jullie reacties omtrent deze stelling neer te schrijven op dit blad papier. Nadien wordt dit blad doorgegeven aan het groepje rechts van jullie. Jullie krijgen dan de kans om nieuwe reacties toe te voegen of om te reageren of aanvullingen te doen op de reacties die reeds op het blad staan. We herhalen deze manier van werken tot we het gevoel hebben dat er voldoende reacties bijeengebracht zijn. Wanneer alle reacties verzameld zijn, gaan we over tot een gesprek waarbij iedereen de kans krijgt om zijn of haar bevindingen te delen.

Stap 3: Ga na of de ouders nog vragen of opmerkingen hebben omtrent deze opdracht.

Stap 4: De ouders voeren de opdracht uit. Zorg eventueel voor een vlotte verdeling van de ouders over het lokaal. De ouders krijgen de kans om hun reacties aan elkaar voor te leggen en te noteren op het blad papier. Verduidelijk hierbij de stellingen waar nodig. Wanneer hiertoe een signaal wordt gegeven, wordt het blad doorgegeven aan het groepje rechts van hen. Herhaal deze beweging zolang als nodig.

Stap 5: Alle papieren worden verzameld en eventueel ergens zichtbaar opgehangen.

Stap 6: Groepsgesprek.

Per stelling kunnen de reacties overlopen worden door de gespreksleider.

Mogelijke vragen hierbij zijn:

- Zou u deze reactie kunnen toelichten?*
- Ervaart iedereen dit op deze manier?*
- Wat maakt dat u dit op deze manier ervaart?*
- Waar hebt u dit aan gemerkt?*
- Hoe zou u het anders willen zien?*

Stap 7: Bedank de ouders voor hun tijd en medewerking. Geef hierbij ook aan op welke manier hun feedback verder verwerkt zal worden.

6.4 Prioriteitenmuurtje

6.4.1 Omschrijving van de feedbacktool

Bij deze methode worden ouders individueel gevraagd om te reflecteren over de kwaliteit van de school. Hierbij wordt aan de ouders gevraagd wat er goed gaat i.v.m. een bepaald item uit het OK-kader. De bijhorende stellingen moeten de ouders vervolgens rangschikken met aan de top het meest goed lopende punt. Nadien wordt er van alle bouwstenen één grote muur gemaakt waarin alle positieve elementen per stelling visueel worden weergegeven. Om niet enkel het positieve te bekrachtigen, maar ook rekening te houden met verbeterpunten krijgen de ouders nog een opdracht waarbij ze verbeterpunten en prioriteiten over het onderwerp dat bij de ouders leeft, in kaart te brengen. Het grote voordeel van deze feedbacktool is dat er gewerkt wordt met individuele reflectie. Hierdoor kunnen ouders zich niet laten beïnvloeden door andere ouders in het vormen van hun mening (Vanhoof & Van Petegem, 2017).

6.4.2 Tijdsintensiteit

6.4.3 Inzetbaarheid

6.4.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de culturele drempel die ouders kunnen ervaren doordat ze beroep kunnen doen op hun eigen reflectie en en zich daarbij geen zorgen hoeven te maken over gewoonten en gebruiken die ze hebben. Deze kunnen ze hier de vrije loop laten gaan bij het geven van hun feedback, zonder inmenging van anderen. Opnieuw kan het partnerschapsmodel hier van toepassing zijn als hulpmiddel.
	De psychologische drempel wordt overwonnen doordat de feedbacktool ouders laat reflecteren op een specifiek item. Ze hoeven zich hier geen zorgen te maken dat ze niet voldoen aan verwachtingen want er worden duidelijke stellingen gegeven die de ouders naar eigen aanvoelen classificeren. Er zijn geen foute antwoorden mogelijk.

6.4.5 Voorbereiding

Vooraf: Deze feedbacktool vergt niet veel voorbereiding. Op voorhand beslist u best welke items uit het OK-kader u gaat bevragen. Rond deze thema's bereidt u de nodige vragen/stellingen voor. De stellingenlijst in bijlage 2 kan hierbij richting geven. Voorzie steeds verstaanbare vragen met indien nodig wat extra informatie. Dit kan bijvoorbeeld van toepassing zijn wanneer ouders niet bekend zijn met het onderwerp. Voorzie ook voldoende schrijfmateriaal en papier.

Tijdens: Deze wijze van informatie verzamelen kan op een snelle manier gebeuren. Zorg eventueel voor een manier waarop u de verkregen gegevens kan bewaren, bijvoorbeeld door er een foto van te nemen.

Na: De verkregen gegevens dienen achteraf opnieuw bekeken te worden als schoolteam om deze verder te verwerken en er eventuele acties aan te koppelen.

6.4.6 Uitgewerkt voorbeeld

In dit uitgewerkt voorbeeld stellen wij voor dat rond het item 'V1 Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat' uit het OK-kader gewerkt wordt. Op elk blad wordt er één van de onderstaande stellingen geschreven. Er wordt nadien aan ouders gevraagd ze te rangschikken. Bovenaan staat wat goed verloopt, naar onder toe zijn er werkpunten geformuleerd. Nadien wordt dit in een gesprek toegelicht.

V1 Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.

1. Ik vind een positief, stimulerend school- en klasklimaat belangrijk.
2. Ik tevreden over de manier waarop problemen tussen leerlingen in de klas worden aangepakt.
3. De problemen tussen leerlingen op school worden op een opbouwende manier aangepakt.

6.4.7 Stappenplan

Stap 1: Voor deze feedbacktool heeft u een blad papier nodig met daarop bouwstenen getekend. De leerkracht geeft iedere ouder een blad papier (zie materiaal).

Stap 2: De leerkracht legt aan de ouders uit wat de bedoeling is.

Noteer in elke bouwsteen een positief punt over wat plaatsvindt op school bij het creëren van een stimulerend school- en klasklimaat, bekijk daarbij de stellingenlijst (bijlage 2) ter inspiratie. Ik zal u ook vragen om in elke bouwsteen een eventueel verbeterpunt te noteren bij wat u eerder neergeschreven heeft. Deze bouwstenen worden vervolgens uitgeknipt en gebruikt om een muur te bouwen met bovenaan de elementen die het meest dringend zijn (de aspecten die echt verbeterd moeten worden) en onderaan de elementen die reeds goed lopen of het minst dringend zijn.

Stap 3: Heeft de ouder nog vragen of opmerkingen? Begrijpt de ouder zijn of haar opdracht?

Stap 4: Nadien worden deze elementen besproken. Daarbij kunnen volgende vragen richtinggevend zijn om het gesprek op gang te trekken:

- *Waarom hebt u gekozen voor deze prioriteiten?*
- *Waarom staat deze prioriteit bovenaan?*
- *Hoe denkt u dat de school kan werken aan deze werkpunten?*
- *Waarom vindt u dat deze elementen goed werken op school?*
- *Wat kan volgens u verdwijnen op school?*

Deze feedbacktool kan op verschillende manieren worden uitgewerkt. Als school kan u zelf kiezen hoeveel bouwstenen u de ouders laat invullen of u kan werken met verschillende bouwstenen. Per blad vullen de ouders dan elementen in die informatie geven over:

- Bevestigen en borgen van wat goed is (= behoud-punten)
- Verbetering van de vastgestelde werkpunten (= versterkpunten)
- Bannen wat teveel / overbodig is (= wat kan verdwijnen)

6.4.8 Materiaal

Het school- en klasklimaat is positief
omdat...

Verbeterpunt:

De school gaat op een positieve manier om
met de leerlingen omdat...

Verbeterpunt:

Problemen in de klas worden goed
aangepakt omdat...

Verbeterpunt:

Het school- en klasklimaat is positief
omdat...

Verbeterpunt:

De school gaat op een positieve manier om
met de leerlingen omdat...

Verbeterpunt:

Problemen in de klas worden goed
aangepakt omdat...

Verbeterpunt:

Het school- en klasklimaat is positief
omdat...

Verbeterpunt:

De school gaat op een positieve manier om
met de leerlingen omdat...

Verbeterpunt:

Problemen in de klas worden goed
aangepakt omdat...

Verbeterpunt:

6.5 Positieve puntenpiramide

6.5.1 Omschrijving van de feedbacktool

Tijdens de uitwerking van de positieve puntenpiramide vraagt men aan ouders om te reflecteren over één of meerdere items. De opdracht die de ouders hierbij krijgen is om individueel na te gaan welke positieve punten de ouders over het bevraagde item uit het OK-kader kunnen aangeven. Hun bevindingen worden weergegeven in de vorm van een piramide. Bovenaan de piramide bevinden zich de elementen waar de ouders het meeste belang aan hechten, onderaan de piramide waar ze het minste belang aan hechten. Deze feedbacktool kan ook uitgewerkt worden bij het noteren van verbeterpunten en aspecten waaraan gewerkt moet worden. Deze worden ook visueel weergegeven in de vorm van een piramide (Vanhoof & Van Petegem, 2017). De ouders stellen deze puntenpiramide individueel op, nadien volgt er een bespreking met de leerkracht. Er kan ook worden geopteerd om een groepsbespreking te doen met verschillende ouders. Zo kunnen de verschillende ouders hun bevindingen aan elkaar uitleggen en deze bespreken (Vanhoof & Van Petegem, 2017).

6.5.2 Tijdsintensiteit

6.5.3 Inzetbaarheid

6.5.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de culturele drempel die ouders kunnen ervaren doordat ze beroep kunnen doen op hun eigen reflectie en zich daarbij geen zorgen hoeven te maken over gewoonten en gebruiken die ze hebben. Deze kunnen ze hier de vrije loop laten gaan om feedback te geven, zonder inmenging van anderen. Opnieuw kan het partnerschapsmodel hier van toepassing zijn om de communicatie te optimaliseren.
	De psychologische drempel wordt overwonnen doordat de feedbacktool de ouders laat reflecteren over een specifiek item en hen naar eigen aanvoelen laat nadenken over positieve punten. Ze hoeven zich hierbij geen zorgen te maken dat ze niet voldoen aan verwachtingen want de feedbacktool geeft duidelijk opdrachten waarbij geen foute antwoorden mogelijk zijn.

6.5.5 Voorbereiding

Vooraf: Als leerkracht stelt u vooraf de vragen of stellingen op die u bij ouders wenst te bevragen. Hierrond geeft u indien nodig ook wat achtergrondinformatie mee. Voorzie iedereen ook van schrijfmateriaal en een blad met een driehoek op.

Tijdens: De duurtijd is afhankelijk van de gekozen richttijd. Deze methodiek hoeft niet veel tijd in beslag te nemen.

Na: De verkregen gegevens dienen achteraf verwerkt te worden in het schoolteam om er eventuele feedback of acties aan te koppelen.

6.5.6 Uitgewerkt voorbeeld

B2 Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

1. Ik vind dat de school veel acties onderneemt rond gezondheidszorg.
2. Ik vind het heel goed dat de school bewegingsmogelijkheden aanbiedt aan de leerlingen (tijdens en na de schooluren).
3. Ik ben tevreden over de begeleiding bij de overgang van kleuter naar lager en van lager naar secundair onderwijs.
4. Ik ervaar het inzetten op het zich goed voelen van de kinderen op school als positief.

6.5.7 Stappenplan

Stap 1: Bereid de feedbacktool voor door het materiaal aan te maken (zie bijlage: materiaal).

Stap 2: Leg het onderwerp dat u graag bespreekbaar maakt aan de ouder voor, maak daarbij bijvoorbeeld gebruik van bovenstaande stellingen om inspiratie te bieden.

Vandaag zou ik het graag met u willen hebben over de begeleiding van het leren en studeren van uw kind.

Stap 3: Leg het gebruik van de feedbacktool uit aan de ouder en ga na of de ouder de opdracht begrijpt.

U krijgt zo dadelijk van mij een blad met daarop een piramide. De bedoeling is dat u nadenkt over positieve elementen die plaats vinden rond het begeleiden van het leren en studeren op school bij uw kind. U noteert deze in het kader (zie materiaal).

Stap 4: Laat de ouder zoveel elementen als nodig over het onderwerp noteren op het blaadje. Het is belangrijk dat de elementen zaken belichten waaraan de ouder belang aan hecht bij het onderwerp (vb. bij B2: een goede begeleiding van mijn kind, een net klaslokaal).

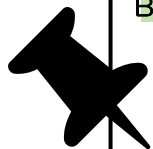
Stap 5: De ouder rangschikt de elementen van heel belangrijk (1) naar minst belangrijk (4). In het topje van de piramide wordt het belangrijkste element genoteerd, onderaan het minst belangrijke.

U hebt nu verschillende elementen opgeschreven, rangschik de bijhorende cijfers van belangrijk naar minder belangrijk.

Stap 6: Het gesprek wordt gestart door de leerkracht.

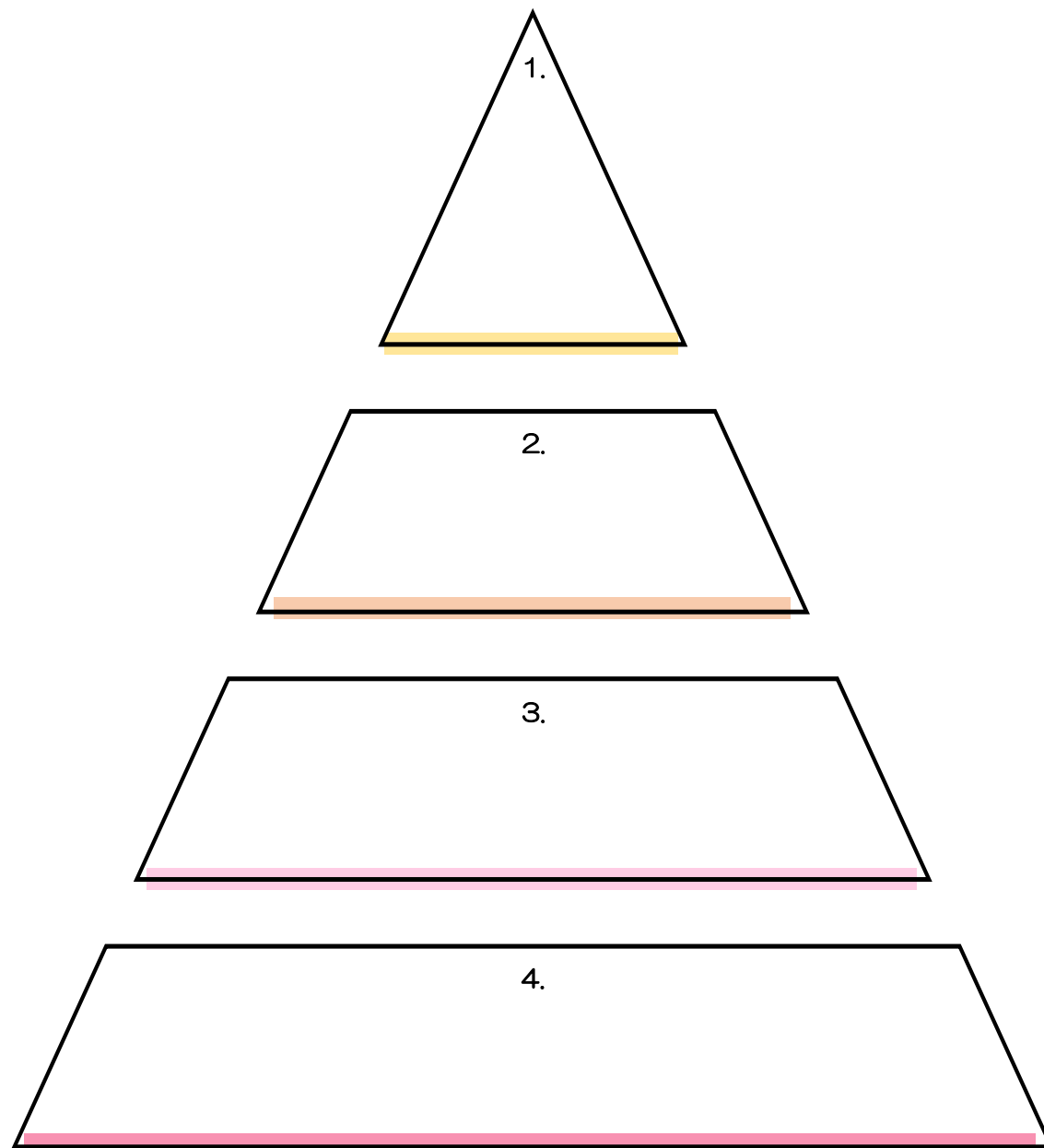
- Waarom kiest u voor deze rangorde?
- Waarom staat x boven/ onder y?
- Zijn er ook elementen die mogelijks negatief zijn waarmee u geconfronteerd wordt in de schoolwerking met betrekking tot dit onderwerp?

6.5.8 Materiaal

Bij dit onderwerp van de schoolwerking vind ik het als
ouder belangrijk dat mijn kind ...

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.

6.6 Gekleurde kaarten

6.6.1 Omschrijving van de feedbacktool

Deze methode kan gebruikt worden om de kwaliteit van de school in functie van een bepaald item uit het OK-kader bij ouders te bevragen. Elke stelling die u met de ouders wil bespreken wordt op een gekleurde kaart genoteerd, 1 stelling per gekleurde kaart. De ouders krijgen elk een aantal gekleurde kaarten (het aantal hangt af van de stellingen die u bij de ouders wil bevragen) waarbij elke kleur staat voor een andere stelling. Als ouder krijgt u de taak om op elke kaart iets positiefs, iets negatiefs en een wens tot verbetering te noteren. Vervolgens worden alle kaarten verzameld en zitten de deelnemers in groepjes samen om de kaarten te bespreken en in gesprek te gaan over de onderwerpen (Vanhoof & Van Petegem, 2017). Concreet kan er ook gewerkt worden met bepaalde opdrachten tijdens deze groepsgesprekken. Bijvoorbeeld tijdens het groepsoverleg krijgen de ouders de taak om een top vijf van positieve elementen die op de gekleurde kaarten staan samen te stellen. Na de bespreking in de verschillende groepjes worden de bevindingen in een gezamenlijk moment samengebracht.

6.6.2 Tijdsintensiteit

6.6.3 Inzetbaarheid

6.6.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de informatiedrempel door zijn toegankelijkheid en spelvorm. Doordat ouders hun eigen ervaringen mogen neerschrijven, positief dan wel negatief, maakt de feedbacktool het moment toegankelijk om informatie uit te wisselen.
	De psychologische drempel wordt doorbroken doordat de feedbacktool de ouders laat reflecteren over een specifiek item en naar een reactie hierop te vragen. Ze hoeven zich hierbij geen zorgen te maken dat ze niet voldoen aan verwachtingen want de feedbacktool geeft duidelijke opdrachten waarin vrij commentaar gegeven mag worden.

6.6.5 Voorbereiding

Vooraf: Hier dient toch wel enige tijd besteed te worden aan het uitwerken van de items die u als school wenst te bevragen. Voor deze feedbacktool is het wel vereist om de nodige tijd te voorzien. Pas het aantal items en stellingen die u wil bespreken aan aan de totale tijd die u hebt voorzien voor deze bijeenkomst.

Tijdens: Deze feedbacktool vergt de nodige aandacht bij de uitwerking. Leg aan de ouders goed uit wat er per kaart van hen verwacht wordt. Dit kan u best illustreren door zelf een voorbeeldstelling uit te werken. Er moet aan de ouders voldoende tijd gegeven worden om de verschillende thema's en gekleurde kaarten te laten doorlopen. Heb aandacht voor de bespreking van de antwoorden op de stellingen in de verschillende groepjes. Sommige ouders zijn zeer mondig en het gevaar bestaat dat zij heel de bespreking naar zich toe trekken. Behoed er u voor dat bij het samenbrengen van de bevindingen van elk groepje in een gezamenlijk moment er geen nieuwe discussies ontstaan (tenzij u oordeelt dat dit echt nodig is voor een bepaalde stelling).

Na: Zorg voor voldoende tijd om de verkregen gegevens te verwerken en hier eventueel acties aan te koppelen. Geef feedback aan de deelnemende ouders. Wat heeft u met de gegevens gedaan? Welke acties zijn hieruit voortgevloeid? Op die manier verhoogt u de betrokkenheid van de ouders.

6.6.6 Uitgewerkt voorbeeld

In dit voorbeeld willen we u enkele mogelijke stellingen voorleggen die u kan hanteren wanneer u het volgende item van het OK-kader wenst te bevragen via gekleurde kaarten. Elke kaart kan een stelling bevatten waarmee de ouders akkoord of niet akkoord gaan. De ouders kunnen tevens noteren waarom ze wel/ niet akkoord gaan met de stelling en een wens tot verbetering noteren. Elke stelling heeft een andere kleur zodat bespreking van de kaarten efficiënt verloopt.

V4 Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.

Volgende stellingen kunnen genoteerd worden:

1. De school maakt haar onderwijsaanbod (studierichtingen,...) goed kenbaar.
2. Ik vind het knap dat de school aanpassingen doorvoert voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
3. Ik herken de missie en visie in de werking van de school.

6.6.7 Stappenplan

Stap 1: Leg het onderwerp dat u graag met de ouder wil bespreken aan hen voor en verduidelijk waarom.

Vandaag zou ik graag met u het willen hebben over de manier waarop het schoolteam onderwijs aanbiedt aan de leerlingen.

Stap 2: Leg de opdracht aan de ouder uit.

U krijgt zodadelijk van mij 3 verschillende kaarten, elk in een ander kleur. Op elke kaart staat een stelling met betrekking tot de manier waarop het schoolteam onderwijs aanbiedt aan de leerlingen. Het is de bedoeling dat u bij elke kaart nadenkt over een positief element, een negatief element en een wens tot verbetering op basis van de stelling. U noteert deze daaronder.

Stap 3: Hebben de ouders nog vragen of opmerkingen? Begrijpen de ouders de opdracht?

Stap 4: De ouder voert de opdracht uit.

Stap 5: In kleine groepen worden de antwoorden op de kaarten besproken. Tijdens het groepsoverleg krijgen de ouders de taak om een top 3 van positieve elementen over het onderwerp samen te stellen of om een bepaald antwoord verder toe te lichten en er in discussie over te gaan. Op het einde van de bijeenkomst worden de antwoorden van de verschillende groepen samengebracht.

6.6.8 Materiaal

Ik ken de missie en visie van de school.

+

-

Ik weet dat de school aanpassingen doorvoert
voor leerlingen met specifieke
onderwijsbehoeften.

+

-

Ik ken het onderwijsaanbod van de school.

+

-

6.7 Het verbeterbord

6.7.1 Omschrijving van de feedbacktool

Het verbeterbord wordt gebruikt op momenten waarop de ouders op school aanwezig zijn (schoolfeest, tentoonstelling van werken van leerlingen, ...). Op een centrale plaats in de school worden ouders uitgenodigd door een leerkracht die het geheel begeleidt om hun 'verbeterideeën' te noteren op een whiteboard of prikbord.

Hierop kunnen andere ouders dan weer reageren of verder denken. Voor de indeling van het verbeterbord gebruiken we de SWOT-analyse zodat het team de eigen sterke en zwakke punten leert kennen vanuit de ogen van de ouders. SWOT staat voor: strengths – sterktes, weakness – zwaktes, opportunities (kansen) en threats - bedreigingen (Vanhoof & Van Petegem,

	Gunstig	Ongunstig
Intern	Sterkte (S)	Zwakte (W)
Extern	Kans (O)	Bedreiging (T)

2017). Het is een populair middel om de situatie van een organisatie in kaart te brengen. Deze methodiek kan ook ingezet worden om een SWOT-analyse te maken van de werking of een activiteit van de school te evalueren. Zo plaatst men de sterktes en de zwaktes van de school intern tegenover de kansen en bedreigingen van buitenaf. Op deze manier krijgt men een gestructureerd beeld van de school in relatie tot de omgeving en dit vanuit de ogen van de ouders.

6.7.2 Tijdsintensiteit

6.7.3 Inzetbaarheid

6.7.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de informatiedrempel die ouders kunnen ervaren door zijn toegankelijkheid. Ouders kijken vanuit hun eigen standpunt naar verbeterpunten die ze kunnen noteren op het verbeterbord dat steeds ter beschikking staat.
	Deze feedbacktool speelt in op de praktische drempels die ouders kunnen ervaren doordat dit ingezet kan worden op momenten dat ouders op school verwacht worden. Deze feedbacktool kan dus worden ingezet op momenten waarbij beide partijen reeds in contact zijn.

6.7.5 Voorbereiding

Vooraf: Hier dient toch wel enige tijd besteed te worden aan het uitwerken van de items die u als school wenst te bevragen. Bepaal met het team over welke items u de sterktes en de zwaktes wil bevragen aan de ouders. Stel duidelijke vragen op per kwadrant. Aangezien het verbeterbord aangeboden wordt tijdens bv een tentoonstelling van werken van leerlingen; is dit niet de hoofdzaak waarom ouders langskomen. Neem dus items waarvan u zeker weet dat een grote groep ouders er iets kunnen over vertellen zonder er al te lang moeten over nadenken.

Tijdens: Deze feedbacktool vergt de nodige aandacht bij de uitwerking. Wanneer het verbeterbord opgesteld staat is het handig dat een leerkracht aanwezig is om uitleg te geven zodat ouders weten wat er van hen verwacht wordt. Er moet aan de ouders voldoende tijd gegeven worden om de verschillende kwadranten in te vullen. Wanneer het verbeterbord volgeschreven is neemt de leerkracht een foto en maakt hij het bord weer leeg. Wanneer het onderdeel kansen en breidingen moeizaam verloopt, kan er worden geadviseerd dat het schoolteam op basis van de sterktes en zwaktes die de ouders aangeven zelf de kansen en bedreigingen invult.

Na: Deze verkennende activiteit kan in een latere fase het gesprek van zelfevaluatieresultaten bij het schoolteam op gang brengen. Breng de ouders op de hoogte van de resultaten of stappen die ondernomen worden naar aanleiding van het verbeterbord.

6.7.6 Uitgewerkt voorbeeld

V4 Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.

1. De school maakt haar onderwijsaanbod (studierichtingen...) goed kenbaar.
2. Ik vind het knap dat de school aanpassingen doorvoert voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
3. Ik herken de missie en visie in de werking van de school.

6.7.7 Stappenplan

Stap 1: Voor deze feedbacktool heeft u een bord nodig waarop ouders hun feedback kunnen noteren. Verdeel het bord in vier kwadranten; sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen.

Stap 2: Een lid van het schoolteam legt de ouders uit wat van hen verwacht wordt.

Ik zou het graag met u willen hebben over het onderwijsaanbod of anders gezegd wat de school organiseert aan onderwijsactiviteiten. We willen graag uw feedback over ons onderwijsaanbod, volgende stellingen kunnen u helpen om deze feedback te formuleren :

- *Ouders zijn tevreden over de onderwijsactiviteiten die de school organiseert.*
- *De school past zijn leeractiviteiten aan aan de specifieke onderwijsbehoeften van elke leerling.*
- *Het onderwijsactiviteiten van de school stelt het leren van de leerling centraal.*
- *Het onderwijsaanbod van de school staat niet vast maar evolueert voortdurend.*

U ziet hier een bord, de bedoeling is dat u nadenkt over de verschillende items aan de hand van de vier vragen in de vier kwadranten en kort (in enkele woorden) uw ideeën noteert op het bord.

Sterktes	Zwaktes
Wat zijn de sterktes van het studietoeraanbod op de school?	Wat zijn de zwaktes van het studietoeraanbod?
Kansen	Bedreigingen
Zijn er mogelijke kansen (externe) die ons studietoeraanbod kunnen versterken?	Zijn er mogelijke bedreigingen (externe) die ons studietoeraanbod kunnen verzwakken?

Tip: Verloopt het onderdeel kansen en bedreigingen moeizaam? Dan kan er worden geadviseerd dat het schoolteam op basis van de sterktes en zwaktes die de ouders aangeven zelf de kansen en bedreigingen invult.

Stap 3: Heeft de ouder nog vragen of opmerkingen? Begrijpt de ouder zijn of haar opdracht.

Stap 4: De ouder noteert zijn verbeterideeën in de verschillende kwadranten. Indien de ouder dit wenst kan hij zijn ideeën eerst noteren op het blad.

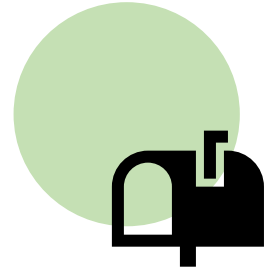
Stap 5: Bedank de ouders voor hun tijd en medewerking. Geef hierbij ook aan op welke manier hun feedback verder verwerkt zal worden.

Stap 6: Neem een foto van het bord als alle ouders het ingevuld hebben. Deze foto kan in een latere fase het gesprek van zelfevaluatieresultaten bij het schoolteam op gang brengen.

6.7.8 Materiaal

<p style="text-align: center;">Sterktes</p> <p style="text-align: center;">Wat zijn de sterktes van het studieaanbod op de school?</p>	<p style="text-align: center;">Zwaktes</p> <p style="text-align: center;">Wat zijn de zwaktes van het studieaanbod?</p>
<p style="text-align: center;">Kansen</p> <p style="text-align: center;">Zijn er mogelijke kansen (externe) die ons studieaanbod kunnen versterken?</p>	<p style="text-align: center;">Bedreigingen</p> <p style="text-align: center;">Zijn er mogelijke bedreigingen (externe) die ons studieaanbod kunnen verzwakken?</p>

6.8 De ideeënbus

6.8.1 Omschrijving van de feedbacktool

Op een centrale plaats in de school of aan de schoolpoort kunnen ouders hun ideeën kwijt in de ideeënbus. Het is de bedoeling dat er elke week/ maand een bepaalde vraag door de school wordt gesteld met betrekking tot de onderwijskwaliteit van de school. De ouders kunnen vervolgens anoniem op een snelle manier reageren. De feedback wordt aan het einde van elke periode verzameld en besproken in het kernteam.

Om een grotere groep ouders te bereiken kan er ook een digitale ideeënbus gemaakt worden op de website van de school. Deze werkt volgens hetzelfde principe als de fysieke ideeënbus. Ouders kunnen anoniem hun idee posten over de stelling van die week/maand.

6.8.2 Tijdsintensiteit

6.8.3 Inzetbaarheid

6.8.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de praktische drempels die ouders kunnen ervaren doordat dit ingezet kan worden voor een langere periode. Het vraagt ook weinig tijd om hier feedback te geven. Ouders geven feedback wanneer het hen past.
	Deze feedbacktool speelt in op de culturele drempel die ouders kunnen ervaren doordat ze beroep kunnen doen op hun eigen reflectie en hierbij hoeven ze zich geen zorgen te maken over gewoonten en gebruiken die ze hebben. Deze kunnen ze hier de vrije loop laten gaan om hun feedback te geven, zonder inmenging van anderen. Opnieuw kan het partnerschapsmodel hier van toepassing zijn om de communicatie te optimaliseren.

6.8.5 Voorbereiding

Vooraf: Deze feedbacktool vraagt weinig voorbereiding, er dient een bus opgehangen te worden en een verantwoordelijke hangt de vraag van de week/ maand op. Bij de online ideeënbus wordt de vraag door de verantwoordelijke ook geplaatst.

Tijdens: Zowel de fysieke- als de online ideeënbus wordt na een week/ maand leeggemaakt. Er wordt duidelijk aangegeven wanneer de ideeënbus geleidigd wordt.

Na: Wanneer de periode afgesloten is worden alle ideeën (fysieke- en online ideeënbus) samengebracht. Het schoolteam gaat dan aan de slag. Denk er aan de ouders op de hoogte te brengen van de resultaten of acties die voortvloeien uit deze feedback.

6.8.6 Uitgewerkt voorbeeld

V3 De leer- en leefomgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.

Enkele vragen die opgehangen kunnen worden met betrekking tot dit item van onderwijskwaliteit kunnen zijn;

1. Mijn kind vertelt dat ze in aangename klaslokalen les krijgen.
2. Wanneer ik op school kom (oudercontact, schoolfeest) dan zie ik dat de school oog heeft voor veiligheid van de gebouwen. Ik merk dat er brandblussers ophangen, vluchtwegen zijn aangeduid, ...
3. De leerkrachten helpen de kinderen om vlot met computer, tablet en andere multimedia te kunnen werken.

6.9 De digitale enquête

6.9.1 Omschrijving van de feedbacktool

Via een digitale enquête kan een grote groep ouders op een anonieme manier feedback geven over de onderwijskwaliteit van de school via stellingen waar zij akkoord of niet akkoord mee gaan. De enquête behandelt verschillende items van het Referentiekader Onderwijskwaliteit. De feedback wordt na de afname verzameld en besproken in het kernteam van de school.

6.9.2 Tijdsintensiteit

6.9.3 Inzetbaarheid

6.9.4 Drempels voor ouderparticipatie

	Deze feedbacktool speelt in op de praktische drempels die ouders kunnen ervaren doordat deze feedbacktool snel en anoniem ingezet kan worden. Het vraagt weinig tijd om via deze weg feedback te geven, ouders geven feedback wanneer het hen past en in alle eerlijkheid.
	Deze feedbacktool speelt in op de informatiedrempel door zijn toegankelijkheid.

6.9.5 Voorbereiding

Het is de bedoeling dat elke school onderstaande stellingen (bijlage 2) kopieert in bijvoorbeeld Google formulieren.

6.9.6 Uitgewerkt voorbeeld

Een uitgewerkt voorbeeld van een digitale enquête is beschikbaar via volgende link:

<https://forms.gle/FE5KP7Hrwkook1JPA>

7 Nawoord

Om systematisch te werken aan de kwaliteitszorg in onderwijs kan men vijf vragen stellen: (1) doet de school de goede dingen?, (2) doet de school de dingen goed?, (3) hoe weet de school dat?, (4) vinden anderen dat ook? en (5) wat gaat de school nu doen? (Horsman & Tjio, 2008). Het draaiboek is een hulpmiddel om vraag vier te beantwoorden. Toch moeten scholen verder met de verkregen feedback zodat ook de laatste vraag: wat gaat de school nu doen? beantwoord wordt. Evalueer met het schoolteam de gekregen feedback, stel SMART doelen op om verbeteringen aan te brengen. Kwaliteitszorg vraagt een cyclisch proces waarbij dit draaiboek ondersteunend kan zijn. Het draaiboek heeft een open einde, waaraan iedere school zelf vorm kan geven. We wensen de lezers veel goesting en creativiteit om met het draaiboek aan de slag te gaan en er uw eigen draaiboek van te maken.

8 Bijlagen

8.1 Bijlage 1 - De vragenlijst (voor het schoolteam)

Deze vragenlijst vinden jullie ook online via de link: <https://forms.gle/7jX5QXLUv7ZrTJwW6>

D1 Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.

1. Ik krijg feedback van ouders over de brede vorming die we als school aan iedere leerling geven.

D4 Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.

1. Ik krijg feedback van ouders over de manier waarop we op onze school onze leerdoelen formuleren en kenbaar maken aan de leerling.
2. Ik krijg feedback over de manier waarop we op onze school de beoordelingscriteria (toetsen, taken, rapport...) hanteren.

V1 Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.

1. Ik krijg feedback van ouders over het school- en klasklimaat.

V2 Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit

1. Ik krijg feedback van ouders over de manier waarop het schoolteam omgaat met leerlingen uit verschillende culturen.

V3 De leer- en leefomgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.

1. Ik krijg feedback van ouders over de infrastructuur van onze school (veiligheid, inrichting, ICT-uitrusting, klasinrichting...)

V4 Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan

1. Ik krijg feedback van ouders over het onderwijsaanbod dat de school heeft.

B1 Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedragen visie en systematiek en volgt de effecten van de begeleiding op.

1. Ik krijg feedback van ouders over de visie en missie van de school.

B2 Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

1. Ik krijg feedback van ouders over de manier waarop we als school onze leerlingen begeleiden op vlak van leren en studeren.

B3 Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.

1. Ik krijg feedback van ouders waarop de school mogelijkheden biedt voor iedere leerling met het oog op gelijke onderwijskansen.

B4 Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de betrokken partijen: lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners

1. Ik krijg feedback van ouders over hoe we samen met de ouders de leerlingen te begeleiden en te ondersteunen.

O1 Het schoolteam geeft de lerende adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer-en ontwikkelingsproces.

1. Ik krijg feedback van ouders op de wijze waarop leerkrachten feedback geven om het leerproces van de leerling te begeleiden en bij te sturen.

O2 Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsproces en het behalen van de doelen.

O3 Het schoolteam stuurt het onderwijsproces bij op basis van de feedback – en evaluatiegegevens.

1. Ik krijg feedback van ouders op de manier waarop we de leerlingen evalueren.

O4 Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.

1. Ik krijg feedback van ouders over de wijze waarop wij de feedback formuleren en meedelen aan de leerlingen (op toetsen, op taken, op het rapport, ...)

8.2 Bijlage 2 - Stellingen (voor ouders)

D1 Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.

1. De school biedt een brede vorming met zowel wetenschappelijke als creatieve vakken.
2. In de school hebben de leerkrachten oog voor de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid van elke leerling.
3. De school zorgt er mee voor dat de leerlingen als gelukkige en verantwoordelijke mensen in het leven staan.

D4 Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.

1. De leerlingen kennen de leerdoelen die ze moeten bereiken.
2. Het is voor iedereen duidelijk welke beoordelingscriteria (toetsen, taken, rapporten, ...) de leerkrachten hanteren.
3. De school moedigt de leerlingen aan om persoonlijke doelen te halen.

V1 Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.

1. Ik vind een positief, stimulerend school- en klasklimaat belangrijk.
2. Ik tevreden over de manier waarop problemen tussen leerlingen in de klas worden aangepakt.
3. De problemen tussen leerlingen op school worden op een opbouwende manier aangepakt.

V2 Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.

1. Ik ben tevreden met de manier waarop de school omgaat met leerlingen en ouders uit een andere cultuur.
2. Ik ervaar dat de leerkrachten met een open blik omgaan met de verscheidenheid van leerlingen.
3. Ik kan met al mijn vragen terecht bij de school.

V3 De leer- en leefomgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.

1. Mijn kind vertelt dat ze in aangename klaslokalen les krijgen.
2. Wanneer ik op school kom (oudercontact, schoolfeest) dan zie ik dat de school oog heeft voor veiligheid van de gebouwen. Ik merk dat er brandblussers ophangen, vluchtwegen zijn aangeduid, ...
3. De leerkrachten helpen de kinderen om vlot met computer, tablet en andere multimedia te kunnen werken.

V4 Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.

1. De school maakt haar onderwijsaanbod (studierichtingen...) goed kenbaar.
2. Ik vind het knap dat de school aanpassingen doorvoert voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
3. Ik herken de missie en visie in de werking van de school.

B1 Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedragen visie en systematiek en volgt de effecten van de begeleiding op.

1. Ik vind dat de school de aanpak van de begeleiding van de kinderen goed aanpakt.
2. Ik ervaar dat de school de leerlingen op een passende wijze begeleidt.
3. Ik vind het positief dat de ouders hun mening gevraagd wordt over de begeleiding van de leerlingen.

B2 Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.

1. Ik vind dat de school veel acties onderneemt rond gezondheidszorg.
2. Ik vind het heel goed dat de school bewegingsmogelijkheden aanbiedt aan de leerlingen (tijdens en na de schooluren).
3. Ik ben tevreden over de begeleiding bij de overgang van kleuter naar lager en van lager naar secundair onderwijs.
4. Ik ervaar het inzetten op het zich goed voelen van de kinderen op school als positief.

B3 Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.

1. Ik ben tevreden met de gelijke onderwijskansen die de school elk kind biedt.
2. Ik ervaar een vlotte communicatie tussen school en ouders.
3. Ik ben tevreden over het feit dat de school inzet op de talenten van elke leerling.
4. Ik vind dat de ontwikkeling van de leerlingen een gedeelde verantwoordelijkheid is (ouders + school).

B4 Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de betrokken partijen: lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.

1. Ik vind dat de school voldoende middelen (geld, leerkrachten, materiaal) inzet voor de begeleiding van de leerlingen.
2. De school en de ouders werken goed samen om de leerlingen begeleiden en ondersteunen.
3. Ik vind het goed dat de school informatie over de leerlingen en de werking van de school vraagt aan de ouders.

O1 Het schoolteam geeft de lerende adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces.

1. Ik krijg voldoende feedback van de leerkracht over de vorderingen van mijn kind.
2. Ik ervaar de feedback van de leerkracht als duidelijk en goed geargumenteed.
3. Ik vind het goed dat de leerlingen de feedback van de leerkracht gebruiken om hun leren bij te sturen.

O2 Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsproces en het behalen van de doelen.

1. Ik kan mij vinden in de visie die de school heeft over het evalueren van de leerlingen.

2. Ik vind het goed dat de school bij het evalueren evenveel oog heeft voor het leerproces als het eindresultaat.
3. Ik vind dat de leerlingen de criteria die gebruikt worden bij de evaluatie moeten kennen.
4. Ik ben tevreden over de manier die de school gebruikt om de leerlingen te evalueren.

O3 Het schoolteam stuurt het onderwijsproces bij op basis van de feedback – en evaluatiegegevens.

1. Ik vind dat leerlingen voldoende betrokken worden bij hun evaluatie.
2. Ik ben tevreden over de inspanningen die de school doet om de leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen.
3. Ik ben tevreden over de manier waarop de school de leerlingen opvolgt.

O4 Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.

1. Ik ervaar dat leerlingen een evaluatie eerder ervaren als een leermoment dan een beoordelingsmoment.
2. Ik ben tevreden over het feit dat de school de behaalde cijfers met de leerling meegeeft met het oog op het verbeteren van zijn leerproces.
3. Ik vind het positief dat de sterke en zwakke punten van de leerling door het schoolteam met de leerling en de ouders worden besproken.

9 Referentielijst

De Mets, J. (2013). Van eiland naar wij-land. *Integratiegids voor een goede samenwerking tussen ouders en secundaire scholen*. Gent: Integratiedienst Stad Gent.

Horsman, K. & Tjio I. (2008). Systematisch werken aan onderwijskwaliteit. Q5-aanpak met handreikingen, suggesties en voorbeelden. Utrecht: Q5.

GO! Ouders, Koogo, VCOV (2019). Hoe nemen we alle ouders mee? *Een brochure voor ouderwerkingen, ouderraden en schoolteams*.

GO! onderwijs (2014). De hervorming secundair onderwijs door de bril van ouders. Opgehaald via: go-ouders.be/de-hervorming-secundair-onderwijs-door-de-bril-van-ouders

Vanhoof, J., & Van Petegem, P. (2017). *Doeltreffend schoolbeleid: praktijkboek beleidsvoerend vermogen in scholen*.

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming (2017). *OK Onderwijs Kwaliteit, samen zorgen we ervoor*. Retrieved from https://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/OK_bronnendoc_LOW_14-10-2019.pdf